

De zon schijnt op cd

→ Emilo Hollman

Die muziek is van mij hè", zegt mijn dochter van drie na het beluisteren van de cd *Kiekeboel! Eerste hulp bij kinderen rondom drie jaar*. Eindelijk herkent ze muziek als speciaal voor haar geschreven. Vermoedelijk valt de Venlose componist en arrangeur Tura "Troubadour" Gerards geen groter compliment te maken. Met de cd die Tura heeft opgenomen voor ukkie's mikt hij precies op de doelgroep van kinderen van om en nabij de drie jaar. Zeventien liedjes heeft hij opgenomen plus nog eens tien instrumentale versies, zodat kinderen ook zelf kunnen meezingen. In Heerlen bracht Trea's Verburg-König van de plaatselijke muziekschool liefst 38 kinderliedjes bijeen op een cd getiteld: *Trommelen met Trea's*. Zij koos voor klassiekers, van *Poesje Mauw* tot *Alle eendjes zwemmen in het water*.

Uit onderzoek van Erin Hannon en Sandra Trehub blijkt dat er geen aangeboren natuurlijk ritmegevoel bestaat, maar dat zich dat ontwikkelt onder invloed van wat de baby hoort in de eerste levensmaanden. Waar westerse volwassenen die opgegroeid zijn in een cultuur met eenvoudige ritmes de verschillen tussen afwijkingen in eenvoudige en complexe ritmes niet meer opmerken, doen baby's van zes à zeven maanden dat nog wel. Daarmee lijkt het aanleren van ritme op het aanleren van medeklinkers: kinderen kunnen tot ongeveer elf maanden onderscheid maken tussen klanken die niet in hun moedertaal voorkomen. Daarna verdwijnt dat vermogen. Tura Gerards die met de onderzoekgegevens op de proppen komt, wil maar zeggen: muziek is zelfs bij de allerkleinsten van belang. Trea's Verburg die een jaar of zeven met peuters werkt in de Heerlense muziekschool beaamt dat. "Ouders roepen wel eens: mijn kind is muzikaal, want het staat al te swingen in de box. Maar om eerlijk te zijn: alle kinderen zijn muzikaal. De muzikale prikkel werkt bij jonge kinderen heel sterk."

Kort na elkaar zijn twee cd's met kinderliedjes verschenen die een wel heel specifieke doelgroep voor ogen hebben: de driejarigen. „Muziek is zelfs voor de allerkleinsten van belang”, stelt Tura Gerards uit Venlo. „Peuters zijn zonder uitzondering allemaal muzikaal”, voegt Trea's Verburg van de Heerlense muziekschool eraan toe.

Zelf was Tura Gerards altijd wel een man van liedjes zingen en instrumenten bespelen. Maar toen hij in 1987 vader werd van een dochter en meteen ook maar voltijs huishand, duurde het nog even eer muziek een vaste plek kreeg in de opvoeding. "Toen de tweede kwam en de eerste begon te lopen, werd ik af en toe helemaal gek. Je kent het wel, de een wil de schoenen niet aantrekken, terwijl de ander op tijd bij het consultatiebureau moet zijn. Als vanzelf zong ik een liedje: voetje, voetje, voetje, sta eens stil, hier is een schoentje dat jou wil. En mijn zoonnetje trok de schoen aan." Tura omschrijft de gebeurtenis als een klik in zijn hoofd. Vanaf dat moment bleef hij zingen tegen zijn kinderen. "Veel ouders komen niet op het idee om te zingen. Al zijn het maar gewoon wat zinnen, als er spanning is en je zingt, dan denken kinderen al snel: hé, er gebeurt iets." Ook hijzelf ervoer het zingen als aangenaam. "Ik werd er minder boos van."

De liedjes van Tura zijn heel licht, heel melodisch. *Kiekeboel* is inmiddels zijn derde cd. "Ook in kinderliedjes van vroeger gaat het om de melodie. Die heeft een trekkende kracht. Tegenwoordig leunen veel kinderliedjes op ritmes die gebaseerd zijn op de beat van de popmuziek. Als je wat voor kinderen begint te zingen, dan volgt het ritme vanzelf wel. Neem *Etne Kleine Nachtmuziek* van Mozart. Dat herinner je je vanwege de

melodie, niet vanwege het ritme."

De cd *Trommelen met Trea's* lijkt wel een live-plaat. "Kan kloppen", zegt Trea's Verburg. "Ik heb de kinderen met wie ik werk meegenomen naar de studio." Het resultaat is een verzameling korte, traditionele kinderliedjes waarop kinderen onmiskenbaar aanwezig zijn. Ze worden begeleid door Trea's op piano en accordeon. Hier en daar heeft ze de liedjes van eigen arrangementen voorzien.

"Ze moeten vooral niet te ingewikkeld zijn, wel pittig. Ik ben vooral musisch bezig. Muziek voor peuters gaat vooral over contrasten: geluid/stilte, hoog/laag, hard/zacht. Als je ze op een speelse manier bewust kan maken van die contrasten, dan heb je het basale gevoel voor muziek al te pakken."

Tura zegt uit te gaan van mozaïekjes en melodietjes die langs elkaar heenlopen. Als je zijn dagboek op zijn internetsite volgt,

krijg je een idee hoe het er tijdens de opnamen aan toe ging. Op 28 juli schrijft hij: "De technicus mist de feestelijkheid van het zonlicht en de nieuwe dag. Ik vond het wel meevallen. Wat hoorde hij dan wel (niet)? Ik moest een octaaf hoger zingen. Maar wat een geluk. Ik voelde me na een lange nacht vol en diep lekker slapen weer helemaal op en top. En die zon begon me toch te stralen via een kleine verandering in de melodie en zo links en rechts toch wat achtergrondritmen en een hoger liggend octaaf."

Daar waar Trea's Verburg geboren is neemt met peuterklasiekers, begint de ambitie van Tura. Hij nam zich bijvoorbeeld voor om de evergreen *Olyfante in het bos*. Hij gebruikte daarbij zelfs een walsje waarvan hij de melodie ontleende aan een Venloos carnavalsliedje. Tura liet een eerste versie van zijn plaat beluisteren door een aantal gezinnen met peuters. Met hun kanttekeningen en commentaren vervolmaakte hij de cd. "Mijn eerste cd was een succes, de tweede loopt niet. Op die tweede cd heb ik vooral liedjes zitten maken zoals ik ze vroeger zelf had willen hebben. De cd was te mooi, te weinig speels. En dat wilde ik nu voorkomen. Aangezien mijn kinderen inmiddels te oud zijn voor deze muziek, heb ik enkele gezinnen gezocht om mee te luisteren. De speelsheid en de lichtheid is weer terug. De cirkel is rond. Ik heb mijn levenstaak volbracht, ik ben bevrijd. Dit was mijn laatste peuter-cd."

De cd *Trommelen met Trea's* is verkrijgbaar bij de Muziekschool Heerlen, 045-572251. De cd van Tura Gerards is te bestellen via zijn website www.themagicalmadhouse.nl of 020-6180037.

